

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΑΔΙΟΝΟΦ ΡΙΖΑΡΗ.

ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΤΟΜΠΑ, ΚΑΙ
Κ. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ.

1841.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ ἐγεννήθη εἰς τὸ Μονοδένδριον, πολίχνιον τοῦ Ζηγηρίου, κατὰ τὸ ἔτος 1769. Ὁ πατήρ του, Ῥίζος Μάνθου, ἀπέβίωσεν, ἐγκαταλιπὼν τριετῆ τὸν Γεώργιον Ῥιζάρην, ὅστις κατὰ τὸ ἔτος 1806 μετέβη εἰς τὸν ἐν Μόσχᾳ θειὸν τοῦ Ἀλέξιου Μάνθου, ὅπου εὗρων τὸν πνευματώδη ἀδελφὸν τοῦ Μάνθου Ῥιζάρην, συνέστησε μετ' αὐτοῦ ἐμπορικὴν ἐταιρίαν, ἥτις μετ' ὀλίγους χρόνους ἐθεωρεῖτο ὡς μία ἐκ τῶν πλουσιωτέρων.

Εὐδοκίμησαντες οἱ δύο οὗτοι ἀδελφοὶ εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῶν σάδιον, ἀπεφάσισαν νὰ θυσιάσωσιν ὅλην τὴν κατάστασίν των, εὐεργετοῦντες τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ὅθεν

α'.) Ἐσρέψαν τὰ ὄμματά των εἰς τὴν φιλοτάτην πατρίδα των (τὸ Μονοδένδριον), τὴν ὁποίαν οὖρα σκιάοντα, θάλασσά τε ἠχέσσα διεχώριζαν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των, προθυμοποιούμενοι νὰ διασκεδάσωσι τὴν παχυλὴν ἀμάθειαν, ἥτις περιεκάλυπτε τὸν ὀρίζοντά της· ἐσύστησαν λοιπὸν κατὰ τὸ 1814 Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, τὸ ὁποῖον διετήρησαν ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη, διακόψαντες τὰ βοηθήματά των, ἀφοῦ ἐπληροφρήθησαν, ὅτι ὁ Χριστόδουλος Κονιάρης, ἐκεῖνος ὁ φιλογενέστατος ἀνὴρ, ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν διὰ νὰ διατηρηταὶ μετὰ τοὺς τόκους αὐτῶν ἡ Σχολή.

Πλὴν αἰτία τινα ἐπέφεραν τὴν διακοπὴν τῶν βοηθημάτων, ὅσα εἶχε προσδιορίσει ὁ ἀξιωματημόνευτος Χριστόδουλος Κονιάρης, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Γεώργιος Ριζάρης ἐπανέλαβε τὰ

❀ δ. ❀

βοηθήματά του, ἀνεγείρας ἐκ βάθρων τὴν σχολὴν, ὡς μαρτυρεῖ μου τὸν λόγον τὸ προσαρτώμενον συγγιλιῶδες ἔγγραφο (α).

(β.) Ἐν ᾧ ἡ ἀδελφότης αὕτη παρεσκευάζετο νὰ κάμῃ κοινωφελές τι καλὸν εἰς τὴν πατρίδα, πυκνὰ νέφη περιεκάλυψαν τὸν ὀρίζοντά της, ἀξιωματικὰ δὲ συμβάντα προεμήνυαν γενικὴν πολιτικὴν μεταβολὴν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Πύρρου.

Ἡ σάλπιξ τῆς ἐλευθερίας ἤχησεν ὁ πόλεμος ἐξερράγη, καὶ ἡ Ἑλλάς ὅλη ἀνέλαβε τὰ ὄπλα. Εἰς δὲ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἱερὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἡ ἀδελφότης ἐχορήγησε πολλοὺς βοηθήματα, χορηγήσασα 1) εἰς τὸν ἀοίδιμον Ἀλέξανδρον Ὑψηλάντην τριάκοντα χιλιάδας ρουβλίων (β). 2) εἰς τὸν Κον. Ν. Παξιμάδην κλπ. πέντε χιλιάδας ρουβλίων (γ). 3) διὰ τοῦ ἰδίου μετ' οὐ πολὺ ἑτέρας τρεῖς χιλιάδας ρουβλίων (δ). 4) διεύθυνε, διὰ τοῦ ἔμφρονος καὶ φιλοπατρίδος Ἀναστάσιου Κονιάρη, εἰς τὰ ὄρφανὰ τῆς πατρίδος διάφορα συγγράμματα ἐκ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Κοραῆ, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ δημοσιευόμεναι ἐπιστολαὶ, καὶ ὁ κατάλογος τῶν βιβλίων (ε. ς. ζ. η.).

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν, καθὼς καὶ ἐκ τῆς συνδησιευμένης ὑπ' ἀριθ. θ'. μιᾶς ἄλλης ἐπιστολῆς ἀνδρῶν γνωστῶν εἰς τὸ Πανελλήνιον, ἀποδεικνύεται ἐναργῶς ὁ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ἐνθερμος ζῆλος τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ κυρίως τοῦ Γεωργίου Ριζάρη, καθότι σκληρὰ εἰμαρμένη, ἡ ἄτροπος, ἔσψε ταχέως τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τοῦ Μάνθου Ριζάρη, τὸν ὁποῖον ἡ φιλικὴ Ἐταιρία μετωνόμασεν Εὐεργέτην, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ περὶ φιλικῆς Ἐταιρίας Συγγράμματος τοῦ Κ. Φιλήμονος.

έ.

Ἄγαντιρρήτως αἱ ἀγαθοεργίαι αὗται εἶναι παντὸς ἐπαίνου ἄξιοι, καὶ ἀποδεικνύουσιν ἔτι πλειότερον τὴν ἀρετὴν τῶν ἀδελφῶν, γενόμεναι μάλιστα εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν

Χθῶν σεσάλευται,
Βρυχία δ' ἤχῳ παραμυκᾶται
Βροντῆς, ἔλικες δ' ἐκλάμπουσι
Στεροπῆς ζάπυροι, σρόμβω δέ κόνιν
Εἰλίττουσι, σκιρτᾶ δ' ἀνέμων
Πνεύματα πάντων, εἰς ἄλληλα
Στάσιν ἀντίπνου ἀποδεικνύμενα,
Ξυντετάρρακται δ' αἰθὴρ πόντω.

Δίσχ. Προμ. 1080.

- Υ'.) Τὰ πράγματα λαμβάνουσι μονιμωτέραν μορφήν· ὁ γεωργὸς ἀφίνει τὰ σπήλαια, ὅπου εἶχε κρυμμένα τὰ τέκνα του, καὶ καταβαίνει εἰς τὰς πεδιάδας τῆς πατρίδος, καὶ εἰς τὰς πολυσάχεις κοιλάδας τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Λαμίας, ὁ δὲ ἔμπορος ὑπὸ τὴν Τρίαιναν τοῦ Ποσειδῶνος σχίζει τὰς θαλάσσας, διὰ νὰ εὖρη πόρους ζωῆς. Ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας, ἐκεῖνος ὁ μεγάλονος, ἐκλέγεται Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπι αλεῖται τὴν συνδρομὴν τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ συστήσῃ ἐθνικὴν τράπεζαν· καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ Γεώργιος Ριζάρης συνετέλεσε, χορηγήσας δύο χιλιάδας πεντακόσια Δύσριακὰ τάλληρα, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια δημοσιεύομεν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Ι' καὶ ΙΑ'.
- δ'.) Ἐκτὸς τούτων, ὁ Γεώργιος Ριζάρης ἐχορήγησε μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῶν δυστυχῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὅπ' ἴαι περιέπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τυράννου κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως. Τὴν δὲ συνδρομὴν ταύτην ἐπροκάλεσε τὸ ὑπὸ στοιχεῖον ΙΒ'. ἔγγραφον,

κατάλληλοι νὰ καταχωρισθῆ καὶ εἰς τὰς σελίδας τῆς νέας ἱστορίας.

ε) Μετὰ ταῦτα ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ μακαρίτης Γεώργιος Ῥιζάρης· μακρὰν δὲ τοῦ νὰ ἡσυχάζῃ, ἠγωνίζετο ἀγῶνα μέγαν καὶ ἐπίμοχθον, ἀποκτῶν δὲ διόφορα κτήματα, διὰ νὰ προικίσῃ μὲ αὐτὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν, περὶ ἧς θέλομεν ὀμιλῆσαι ἀργότερα. Αἱ περιστάσεις εἰς τῆς Ἑλλάδος ἦσαν τριαῦται, ὥς ἔο Γεώργιος Ῥιζάρης ἠδύνατο νὰ αὐξήῃ ἡ πικρὸς σθητῶς τὴν περιουσίαν του, ἂν ἤθελε νὰ τοκίζῃ τὰ γρημάματα του, ὥς ἔκαμνον τῆσιν ἄλλοι· ἀλλὰ δὲν κατεδέχθη πώποτε νὰ τὸ κάμῃ, εὐχαριστούμενος εἰς μετριώτατον τόκον. Παραλείπομεν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας εὐρισκόμενος, εἶχε διαφόρους ὑποτρόφους σπουδαστάς, καὶ περιέθαλπε πολλοὺς δυστυχεῖς.

ς.) Τέλος πάντων διὰ τῆς διαθήκης του, τὴν ὁποίαν δημοσιεύμεν ἐνταῦθα, ἐπλήρωσε τὸν σκοπὸν, ὅστις πρὸ ἐπὶν ἐκυρίευσεν τὸ πνεῦμά του. Διὰ τῆς διαθήκης ταύτης διέταξε

1. Τὴν εὐστασίαν μιᾶς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, διατηρηθησομένης διὰ τῶν ἐκ τῆς ἀφιερωθείσης αὐτῇ περιουσίας εἰσδημάτων.
2. Νὰ χορηγῶνται κατ' ἔτος συντάξεις εἰς εἴκοσιν ὑποτρόφους ἐπὶ ὀκλήριον πενταετίαν, μολονότι μὲ ἄκραν δυσκολίαν παρεδέχθη τὴν διάταξιν ταύτην, θέλων νὰ συστήσῃ μόνον καὶ μόνον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν.
3. Νὰ χορηγῶνται συντάξεις ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη εἰς τρεῖς ἄλλους νέους, τοὺς ὁποίους ὠνόμασεν εἰς τὸν Κωδικέλλον του.
4. Νὰ χορηγῶνται χιλίαι κατ' ἔτος δραχμαὶ εἰς τὸ ἐν τῇ πατρίδι τῆς Ἑλλάδος ὄν Σχολεῖον, τὸ ὁποῖον διατηρεῖτο μέχρι τῆδε δι' ἀναλωμάτων αὐτοῦ τοῦ ἰδίου.

Διέταξε νὰ οἰκοδομηθῆ κατάστημα εἰς τὴν πατρίδα του, διὰ νὰ σπουδάζωσιν ἐν αὐτῷ τὰ κοράσια, διατάξας προσέτι νὰ χορηγῶνται χίλια διακίσια κατ' ἔτος δραχμαὶ εἰς τὴν διδασκαλόν.

Ἴδου τόσαι πράξεις, αἱ ὁποῖαι κάμνουσι τιμὴν εἰς τὸν μακαρίτην, ὅστις ἐξηκολούθησε μὲ πολλὴν σταθερότητα τὸν δρόμον τῶν ἀγαθοεργιῶν. Ἀδιάκοπος τῷ ὄντι ἐσάθη ἡ προσοχὴ τοῦ ἐναρέτου Γεωργίου, ὅστις ἔμεινεν ἀκλόνητος εἰς τὴν μεσαίαν τῆς ἀρετῆς ὁδόν, χωρὶς νὰ κλίνῃ μήτε εἰς τὰ δεξιὰ, μήτε εἰς τὰ ἀριστερά, ὅπου χορεύουσιν ἀτάκτως τὰ ἀνθρώπινα πάθη, ἃ ἐνθουσιᾶται καὶ δαιμονίζεται ὁ μὴ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλος τῆς ἀρετῆς, ὡς εἶπεν ὁ σοφὸς Κοραῆς.

Πρὶν τελειώσω τὴν παροῦσαν, πρέπει νὰ προσθέσω καὶ τὰ ἑξῆς.

Α'. Δὲν ἀνήκει βέβαια εἰς ἐμὲ νὰ δικαιολογήσω τὴν περίσυστάσεως Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἀπόφασιν τοῦ μακαρίτου, ὅστις τὴν ἐξέφρασεν ἀπὸ τὸ 1833 εἰς τὴν παρατελευταίαν διαθήκην του. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἦτο γενότατα συνδεδεμένη μὲ τὸ σύστημα τῶν ιδεῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐρριζωμέναι πλέον εἰς τὴν καρδίαν του. Ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι τῷ ὄντι ἀξιόλογος, μέλλουσα νὰ ἐπιφέρῃ τὰ σωτηριωδέστερα ἀποτελέσματα εἰς τὴν κοινωνίαν μας, ἡ ὁποῖα πρὸ πολλοῦ αἰσθάνεται τὴν ἑλλειψίν τοιούτου καταστήματος. Πλὴν διὰ τί νὰ μείνῃ ἀμετάπειστος εἰς τὸ νὰ ρίψῃ εὐνοικώτερον ὄμμα εἰς τοὺς ἀπόρους συγγενεῖς του, καὶ εἰς τὸ νὰ διαθέσῃ ἑκατὸν χιλιάδας δραχμῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος;

Β'. Τὸ κατάημα, περὶ οὗ ὁ λόγος, εἶναι κατάστημα ἀγαθοεργῶν, καὶ ἐνεκα τούτου ἀπολαμβάνει τὰ προνόμια τῶν ἀνη-

λίλων, ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν κτημάτων του. Ἐν-
 τεῦθεν ὅμως δὲν ἔπεται ἴσως, ὅτι αἱ περὶ ἀπαλλοτριώσεως
 τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῶν ἀνηλίκων διατάξεις ἐφαρμό-
 ζονται πληρέστατα καὶ εἰς τὰς ἀπαλλοτριώσεις κτημάτων
 εὐσεβῶν καταστημάτων, τοῦλάχισον τοῦτο ἐξάγεται ἐκ
 τῆς Νεαρᾶς 121). Οἱ διαχειρισταὶ λοιπὸν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος
 περιουσίας θέλουσι πράξει ἄξιόπαινον ἔργον νὰ προκαλέσωσι
 τάχιστα τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῆς, διὰ νὰ ἀπαλλαχθῶσιν ἀπὸ
 τὴν ὀχληρὰν φροντίδα τῆς ἐπιτηρήσεως, διὰ νὰ αὐξήσωσι
 τὰ εἰσοδήματα τῆς Σχολῆς, καὶ νὰ προλάβωσι τὴν ἀφευκτον
 ἐξόντωσιν τῆς. Ἐπειτα τίς δὲν βλέπει, ὅτι ἡ φορὰ τῶν
 πραγμάτων τοῦ αἰῶνός μας θέλει ἐπιφέρει τὴν μετάθεσιν
 τῆς Καθέδρας; Διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴ προληφθῶσιν αἱ συνέ-
 πειαι; Εἶναι λυπηρὸν, ὅτι δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀπαλλοτριώσιν
 ὁ διαθέτης, ἀλλ' αὐτὸς μάλιστα ἐπέμενε νὰ διατάξῃ ῥητῶς
 τὸ ἐναντίον, καὶ μόλις ἐπείσθη νὰ παραδεχθῇ τὰ ἄρθρα 62
 καὶ 147.

Γ'. Εἴρηται ἤδη, ὅτι τὸ κατάστημα αὐτὸ εἶναι ἐκ τῶν ἀγαθοερ-
 γῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἀκόμη δὲν τὸ ἀνεγνώρισεν ὡς ἠθικὸν
 πρόσωπον ἡ Κυβέρνησις, μολονότι ὁ διαθέτης ἐπροκάλεσε
 πρὸ μηνῶν τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς, οἱ δια-
 χειρισταὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Σχολῆς ὀφείλουσι νὰ ἐπανα-
 λάβωσι τὴν αἴτησιν ταύτην· καθότι μάλιστα ἡ ἔγκρισις τῆς
 Κυβερνήσεως, ἔχουσα ἀναδρομικὴν δύναμιν (Μακελδ. §.
 145.) θέλει ματαιώσῃ τὰς ιδέας, ὅσας συνέλαβόν τινες ἐκ
 τῶν διατάξεων τοῦ Φαλκιδίου Νόμου, αἱ ὁποῖαι μετὰ τὴν
 περὶ ἧς ὁ λόγος ἔγκρισιν δὲν ἐμποροῦν πλέον νὰ λάβωσι χώ-
 ραν (Μακελδ. §. 720.). Ἐκτὸς τούτου πᾶσα ἀταξία, πε-
 ριεχομένη εἰς διαθήκην, ἀφορῶσαν εὐσεβῆς ἐγκριμένον κα-
 τάστημα, δὲν ἐπιφέρει κατ' οὐδένα τρόπον ἀκυρότητα (cap.

2, X. 3, 26.) Πλήν ποῖος τολμᾷ νὰ πισεύσῃ, ὅτι ὁ ἐνά-
 ρετος καὶ ἀφιλοκερδέστατος Θεοχάρης θέλει καταδεχθῆ νὰ
 γίνῃ ἀντικείμενον ἐθνικῆς ἀρᾶς, προκαλῶν τοιαύτας ὠφε-
 λείας ἐναντίον ῥητῆς ἀπαγορεύσεως; Ποῖος τολμᾷ νὰ φαν-
 τασθῆ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἐντιμος Θεοχάρης θέλει καταδεχθῆ νὰ
 ζητήσῃ νὰ περικοπῶσι τὰ εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ διαθέτου
 μικρὰ κληροδοτήματα του; Λέγῃ συγγενεῖς, καθότι ἀπὸ
 τὰ τῆς Σχολῆς κληροδοτήματα εἶναι νομικῶς ἀδύνατον νὰ
 ὠφελθῆ, διότι πᾶσα περικοπὴ εἶναι ἀσυγχώρητος καὶ ἀ-
 νέφικτος. Ἀφ' ἐτέρου ἐννοοῦμεν τὴν ἀπερίσκεπτον ἀπόφασιν
 τοῦ διαθέτου τοῦ νὰ προσδιορίσῃ ῥητῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς
 κληρονομίας· τὸ λάθος τοῦτο ἴδουμεν ἔκτοτε, καὶ ἔχομεν ἀ-
 ξιόπιστον μάρτυρα τὸν Κ. Βέλλιον, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ διαθέ-
 τος ὑπέβλε, κατ' αἴτησίν μου, τὸ περὶ κληρονόμου ἀφηρημέ-
 τον ζήτημα, τὸ ὁποῖον παρεζάλιζε τὴν κεφαλὴν του, καὶ
 τὸν ἐτρόμαζεν ὡς πρὸς τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν φέρει καμμίαν
 αὐριότητα, παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ Pothier,
 βιβλ. Πανδ. 28, τίτλ. 5, §. 34.

Ἄφου δὲ δὲν συγγωρεῖται νὰ πισεύσωμεν, ὅτι ὁ Κ. Θεο-
 χάρης δύναται νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὰς προκλήσεις, αἱ
 ὁποῖαι ἔλαβον ἤδη χώραν, δυνάμεθα νὰ πισεύσωμεν, ὅτι
 θέλου ἐύρεθῆ ἄλλοι τόσοι τολμηροὶ, ὥς νὰ προκαλέσωσιν
 ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ νίκη θέλει εἶσθαι φρικαλαία καὶ αἰ-
 σχρὰ ἥττα; ἢ δὲν ἐννοοῦσιν οὗτοι, ὅτι ἡ ἀκύρωσις τῆς τε-
 λευταίας ἀναφέρει εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἄλλην διαθήκην, καὶ ἡ
 ἀκύρωσις ταύτης τὴν κατὰ τὸ 1833 συνταχθεῖσαν εἰς τὴν
 Ἑρσσίαν; Ποῖος ἄλλοι δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀγῶνα, μὴ
 δυνάμενον νὰ ἀποπερατωθῆ οὔτε ἐντὸς εἰκοσιν ἐτῶν, ὅτε
 τὸ σῶμά μας θέλει εἶσθαι ὑπὸ τὸ μαῦρον χῶμα ψυχρὸν καὶ
 ἀψυχον;

Δ'. Ὁ Αἰὼν, ἡ γνωστὴ Ἑλληνικὴ ἔφημερίς, ἀνέφερεν, ὅτι τὰ τῆς περιουσίας τῆς Σχολῆς εἰσδηλήματα δὲν ἔπαρκοῦσι πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν πρὸς διατήρησίν τῆς ἀπαιτουμένων. Ἀλλὰ, ἂν τούτο εἶναι ἀληθές, τί κωλύει νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ ἔξοδα; ἔπειτα διὰ τί νὰ μὴ καταβάλη καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀλίγας κατ' ἔτος χιλιάδας δραχμῶν; ἐκτὸς τούτου ὁ Γεώργιος Ριζάρης ὑπέθετεν, ὅτι τὰ μὲν ἔξοδα θέλουσιν ἀναβαίνειν κατ' ἔτος εἰς δραχ. 30,840 ἦτοι

Εἰς Καθηγητὰς δραχ. 14,400

Εἰς ὑποτρόφους 8

Εἰς τοὺς διχειριτὰς 900

Εἰς τὸν Ταμίαν 720

Εἰς τὸν Γραμματέα 120

Εἰς τὰ ἐν τῇ πατρίδι του

Σχολεῖα 2,200

Εἰς βιβλία 500

Εἰς ἄλλας ἀνάγκας 4

Τὸ ὅλον δραχ. 30,840

Τὰ δὲ κατ' ἔτος ἔξοδα εἰς 43 περίπου χιλιάδας δραχ. ἦτοι

ἐκ τῶν τόπων τριακοσίων

χιλιῶν δραχμῶν δραχ. 18,600

ἐκ τῶν πέντε ἐν Ἀθήναις

οἰκιῶν του. 12

ἐκ τῶν ἐν Πειραιεῖ οἰκιῶν

καὶ ἀποθηκῶν 8

ἐκ τῶν ἐλαιδένδρων, πε-

ριβολίων καὶ ἀμπελώνων 5

Τὸ ὅλον δραχ. 43 600

ὑπάρχει λοιπὸν καὶ περίσσευμα, τὸ ὁποῖον οἱ διαχειρισταὶ δύνανται νὰ δαπανήσωσι παραλαμβάνοντες καὶ ἄλλους ὑποτρόφους ἐκ Ζαγυρίου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 65 τῆς διαθήκης.

Ε'. Τὰ ἄρθρ. 79 καὶ 80 δύνανται ἴσως νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δυνάμενα νὰ φέρωσι μικρὰς δυσκολίας· διὰ τί νὰ μὴν ὑπάρχη διάταξις, ἐπιβάλλουσα εἰς μῆνον τοὺς τρεῖς ἐκτελεσὰς τὴν κατὰ τριετίαν διοίκησιν, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι παντάπασι μέρος οἱ ἄλλοι, ἐκτὸς τοῦ Ταμία; ὁ συντάξας ἐν μέρος τῆς διαθήκης ἐπέμενε πολὺ εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην, ἀλλὰ παρὰ νὰ παραδεχθῆ κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ διαθέτου, τὸ σύστημα τῆς πολυκεφάλου Ἰδρας, τὸν ἔπεισε νὰ παραδεχθῆ, ἀφοῦ ἐλήφθη ἡ γνώμη καὶ τοῦ Κ. Κλονάρη, τὸ διαγραφόμενον σύστημα, τὸ ὁποῖον ἄλλως καὶ αὐτῆ ἡ νομοθεσία μας καθιέρωσεν εἰς τὸν περὶ Δήμου Νόμον· ὅ,τι κάμνουσιν οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν δημοτικῶν πραγμάτων (ἄρ. 49 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου), τὸ αὐτὸ κάμνουν καὶ οἱ διαχειρισταὶ, ὅσοι δὲν ἔχουσιν ἤδη τὴν κατὰ τριετίαν διοίκησιν, ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς Σχολῆς· ὅ,τι δὲ κάμνει ὁ Δήμαρχος ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τῶν δημοτικῶν πραγμάτων, τὸ αὐτὸ κάμνει τὸ λεγόμενον τριμελὲς δεύτερον Συμβούλιον, ὅπερ ἔχει πραγματικῶς τὴν διοίκησιν.

ς'. Ἄλλοι ἐθεώρησαν ὡς περιττὸν τὸ ἄρθρον 153 τῆς διαθήκης. Ἄλλὰ δι' αὐτοῦ σκοπὸν εἶχεν ὁ μακαρίτης· 1. νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, ὥστε νὰ ὑπάρχωσι πάντοτε οἱ πλείονες διαχειρισταὶ ἐξ Ἠπειρου, καὶ 2. νὰ οὐδετερώσῃ τὸ κατ' αὐτὸν τὰ ἄρ. 114—116 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου καὶ τὸ περὶ διοικήσεως ἀγαθοεργῶν καταστημάτων διάταγμα.

ζ'. Τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 95 φέρει α Ἄλλ' εἰς τοιαύτην

« περὶ πτωσιν πρέπει νὰ ἐπισυναφθῆ εἰς
 « πᾶσαν πληρωμὴν ἢ ἀπόφασιν, ἐπὶ τῆς ὁ-
 « ποίας θεμελιοῦται καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς
 « Α. Μ. » Αἱ τελευταῖαι ἐξ λέξεις ἀγνοῶ πῶς εἰσεχώρη-
 σαν· ὁ μακαρίτης σκοπὸν εἶχε νὰ εἴπῃ ὅτι λέγει τὸ ἄρθρον
 109 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου· μήπως ἐκ τοῦ κειμένου δυνά-
 μεθα νὰ εἰκάζωμεν τοῦτο, ὅτι ἡ ἔγκρισις τῆς ἀρμοδίας ἀρ-
 χῆς πρέπει νὰ παρακολουθῆ, πρὸ τῆς δαπάνης, τὴν περὶ
 ταύτης ἀπόφασιν τοῦ πρώτου Συμβουλίου;

Η. Τέλος παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ προκειμένη διαθήκη (α) συνε-
 τάχθη κυρίως ὡς σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ὑπεβλήθῃ
 εἰς τὰ φῶτα ἄλλων· ἀλλ' ἡ πάσχουσα ὑγεία καὶ τὸ φιλύπο-
 πτον τοῦ μακαρίτου Ῥιζάρη τὸν ἠνάγκασαν νὰ τὸ ἀντ' γρά-
 ψῃ, χωρὶς νὰ διακοινώσῃ προηγουμένως τὸν σκοπὸν τοῦ
 μετὰ τὴν ἀντιγραφὴν, τὴν ὁποίαν τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐ-
 παναλάβῃ, ἔκαμε καὶ τὰς φαινομένας προσθήκας ἀλλ' οὔτε
 ταύτας, οὔτε τὰ πρῶτα μᾶς ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιθεωρήσω-
 μεν, διαταχθέντες αἰφνιδίως ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης
 Ἰσαμματεῖαν νὰ ἀφήσωμεν τὰς κλεινὰς Αθήνας ἐν
 24 ὡρῶν· διὰ τοῦτο δὲν ἔπαρχει ἐν μέρει τῆς ἀρ-
 μοιολογία· διὰ τοῦτο ὑπάρχουν ἀθῆ εἰς τὴν ἀντιγραφὴν
 τὰ ὁποῖα παραφθείρουσι πᾶλλάκις καὶ τὴν ἔννοιαν· διὰ τοῦ-
 το ἀνστήθησαν εἰς τὴν Κυβερνησιν διάφορα ἀντικείμενα,
 χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ προηγουμένως τὴν συναίνεσίν της.

Τοιαύτας καὶ τηλικαύτας εὐεργεσίας ἐπελαψίλευσαν εἰς
 τὴν πατρίδα οἱ ἀδελφοὶ Μάνθος καὶ Γεώργιος Ῥιζάρης, ὁ τε-
 λευταῖος τῶν ὁποίων ἀπεβίωσε κατὰ τὸν Ἰούνιον 1841, κο-
 νωνήσας προηγουμένως τῶν ἀχράντων τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων. **Α.**

α) Δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὸ ὅλον.

πόκειται ἕδρ. εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. ἣτις ἐτίμησε με
τὸν ταυρὸν τοῦ Σωτῆρος τὸν Γεώργιον Ῥιζάρην ὀλίγον πρὸ τῆς
ἀποδιδάσεώς του, νὰ διατάξῃ, ὥστε αἱ ἀνδριάντες τῶν Ζωσι-
μάδων, τοῦ Καπλάνη, τοῦ Κοραΐ καὶ τῶν Ῥιζάριδων νὰ κο-
σμῶσιν ὅλα τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα.

N. I.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

(α .)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ , ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ , ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝ-
ΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ , ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ , ΚΑΙ ΟΙΚΟΥ-
ΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ .

Τὰς πρὸς κοινὴν μὲν ὡφ λειαν ἀφρορώσας , κατ' ἐπίγνωσιν δὲ
ζήλου προσαγομένας τῶν φιλοκάλων αἰτήσεις , καὶ τούτων μάλ-
ιστα , ὅσαι φροντι κρίου κεινῶν πραγματεύονται συστάσεις , ἐν
οἷς οὐ μόνον ἡ ἐπαύξεισι τοῦ ἐξαιρέτου τῶν ἀγαθῶν χρήματος
τῆς Θεοδότης Παιδείας πραγματεύεται , ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερά
τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως ἐκδιδάσκονται ὄργανα , καὶ τὰ πα-
τροπαράδοτα δόγματα τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ταῖς τῶν
ὁμογενῶν ἐμπνέονται ψυχαῖς , καὶ ἡ σωτήριος ἀποτελεῖται καρ-
ποφορία , ταύτας εὐμενῶς ἀποδέχεσθαι , καὶ προθύμως ἐπικυ-
ροῦν , μάλα καλῶς εἴωθεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκ-
κλησία , τὸ κοινῇ συμφέρον , καὶ τὴν βελτίωσιν καὶ ψυχικὴν
σωτηρίαν καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων ἐπίπροσθεν ἄγου-
σα , καὶ ἐφιεμένη , ὡς περὶ δὴ καὶ ἡμεῖς ποιούμεθα ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος· καὶ γὰρ Θεοφιλῆς τις Χριστιανὸς , Γεώργιος Ῥαδιόνοςφ
Ῥιζάρης λεγόμενος , κάτοικος μὲν πρὸ χρόνων εἰς Ὀδισσὸν ,
καὶ συνεπιγεγραμμένης εἰς τὸ ἐν Νίσνη τῆς Ῥωσσίας Γραικικὸν
ἀδελφάτον . ὡς Ῥωσσικὸς ὑπήκοος , ὀρμώμενος δὲ ἐκ τῆς κώ-
μης Μονοδένδρι καλουμένης , καὶ κειμένης ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἡ-
πειρον Ζαγορίῳ τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων , προθέμενος ὑπὸ ζή-
λου χριστιανικοῦ , καὶ φιλοκάλου , καὶ φιλογενοῦς γνώμης ἐπιδει-
χθῆναι συντελεστικὸς καὶ ἐπωφελῆς τῇ εἰρημένῃ πατρίδι αὐτοῦ ,
καὶ τὸ θεάρεστον καὶ ἐπικινούμενον τοῦ πατριωτισμοῦ χόρος ἐκ-
πληρῶσαι τό γε εἰς δύναμιν , προήχθη δι' ἰδίου καταβολῆς συ-

ζῆσαι ἐν αὐτῇ κοινῇ Σχολῇ τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, ἐξ
 ὧν ὁ πλουσιόδωρος Θεὸς ἐχαρίσατο αὐτῷ ἀγχιθῶν· καὶ δὴ δια-
 ταξάμενος, ὡς ᾤετο, ἄριστα τὰ τοῦ φιλοκάλου αὐτοῦ σκοποῦ,
 κατωχυρώσατο διὰ γράμματος αὐτοῦ ἐνυπογράφου καὶ ἐνσφρα-
 γίσου, ἐνσεσημασμένου ταῖς μαρτυρικαῖς ὑπογραφαῖς ἐντίμων
 καὶ εὐὑπολήπτων ἐν Ὀδησσῷ προσώπων, καὶ δηλοποιούντος
 τοῖς τιμίοις προεστῶσι τῆς ῥηθείσης κώμης Μονοδένδρι τὴν αὐ-
 τοπρόχαιρον αὐτοῦ θέλησιν, ἀπόφασίν τε καὶ ἔφεσιν περὶ τῆς
 συστάσεως τοῦ διδακτικοῦ τούτου καταστήματος. Πρῶτον μὲν οὖν
 τὴν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τυχῆν κειμένην πατρικὴν αὐτοῦ οἰ-
 κίαν, ἀνεπισκευασθεῖσαν ἤδη δι' ἐξόδων αὐτοῦ, καὶ μετασχη-
 ματισθεῖσαν εἰς Σχολεῖον, παρεχώρησε καὶ ἀφωσιώσατο διὰ
 παντός εἰς τὴν αὐτὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ εἶναι καὶ λέγε-
 σθαι κοινῇ Σχολῇ τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, προικίσας
 αὐτὴν μετὰ βιβλιοθήκης ἀξιολόγου ἕκτε κλασικῶν συγγρα-
 φέων, καὶ ἄλλοις τῶν εἰς χρῆσιν τῶν μαθητευομένων ἀναγ-
 καίοις βιβλίοις· ἀφιέρωσεν δὲ εἰς τὴν ἀναφαίρετον καὶ ἀναπό-
 σπαστον ἰδιοκτησίαν τῆς Σχολῆς ταύτης πέντε ἐργαστήρια αὐ-
 τοῦ μετὰ μιᾶς συνεχομένης αὐτοῖς οἰνοθήκης ὑπογείου, κείμε-
 να εἰς Ἰάσιον τῆς Μολδαβίας, ὅπως τὰ ἐτήσια αὐτῶν εἰσο-
 δήματα, συνιστάμενα τότε νῦν εἰς γρόσια δύο χιλιάδες καὶ
 πεντάκόσια, ἀποσέλλονται δαπανώμενα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς
 Σχολῆς, κατὰ τὴν πρὸς τοὺς ἐκεῖ ἐπιτρόπους τῶν αὐτῶν ἐρ-
 γαστηρίων διαταγὴν αὐτοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτων διωρίσατο ἵνα ἐκ
 τῶν τόκων τῆς κατατεθειμένης αὐτῷ ποσότητος εἰς τὸν ἐν Πε-
 τρουπόλει βασιλικὸν βᾶγκον τῆς ἀποσβέσεως τῶν ὀφλημάτων
 (πογασένιε Δολβόγ) δίδονται κατ' ἔτος τῇ Σχολῇ διὰ παντός
 δύο χιλιάδες ρούβλια εἰς ἀσπιγνάτσια, ἢ τὸ ἰσότιμον αὐτῶν,
 ἀρχομένης τῆς ἐπιδόσεως μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν. Προναῶν
 δὲ ὁ βασιλεὺς αὐτὸς καὶ περὶ τῆς ὑγιανεκοῦς εὐρυθμίας καὶ συν-

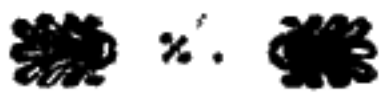
τηρήσεως τοῦ κοινωφελούς τούτου καταστήματος, διετάξατο ἔφορείαν τελεῖν διὰ παντός ἐπὶ τῇ σχολῇ, ἐκλεγομένην ἐπιτοπίως, καὶ διευθύνουσαν εὐσυνειδήτως τὰ τε χρηματικά καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν αὐτῆς οἰκονομίαν, ὅσα τε πρόσφορα εἰς χρησιμότητα ἀφορῶσι, καὶ εἰς θεοσέβειαν συμβάλλεται, καὶ χριστιανικὴν αἴωγὴν τῶν μαθητευομένων, διορισάμενος μάλα νουνεχῶς καὶ θεοφιλῶς, ἔτι δὲ καὶ τὴν κατὰ μίμησιν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ταύτης πραιρετικὴν συνδρομὴν καὶ ἄλλων, εἰ τυχόν, ὁμοπατρῶν αὐτοῦ ἀκώλυτον ἐάσας καὶ συγχρόνως ἐγκελευόμενος καὶ ἀνομολογῶν ἄκυρον καὶ ἀνενέργητον διαμένειν πᾶσαν ἄλλαν διαταγὴν αὐτοῦ περὶ τῆς σχολῆς ταύτης εὐρεθησομένην τυχόν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ· ἀκολουθῶν δὲ ἀνήνεγκε ταῦτα πάντα τῇ ἡμῶν μετριότητι προκαθημένη συνοδικῶς, καὶ διὰ τῶν ἐνταῦθα πατριωτῶν αὐτοῦ, ἐμφανισάντων ἡμῖν καὶ τὸ διαληφθὲν ἀφιερωτικὸν γράμμα γεγραμμένον ἐν Ὁδησσῷ τῇ . . Ἀπριλίου τοῦ παρελθόντος αὐλῆ. σωτηρίου ἔτους, ἐζητήσατο θερμῶς ἐπικυρωθῆναι καὶ κατασφραλισθῆναι καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγγιλιώδους ἐν Μεμβράναις γράμματος· ἐνθεντοι εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις κατασέψαντες τὴν αὐτοῦ τιμιότητα, καὶ τῆς θεοφιλοῦς προθέσεως ἀγασάμενοι, ἀπεδεξάμεθα εὐμενῶς τὴν θερμὴν αὐτοῦ αἴτησιν ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν, καὶ σύμφωνον τῇ ἡμετέρᾳ ἀξιοχρέῳ προνοίᾳ ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ὁμογενῶν, Θεῷ τε φίλην καὶ ἀνθρώποις ἐπαινετήν. Καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἵνα τὰ παρὰ τοῦ διαληφθέντος τιμιωτάτου Κ. Γεωργίου Ῥαδιόνοφ Ῥιζάρη διὰ τοῦ ἐξονομασθέντος ἀφιερωτικοῦ γράμματος ὁροθετηθέντα καὶ διαταχθέντα περὶ τῆς συστάσεως τῆς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Μονοδένδρι κοινῆς Ἑλληνικῆς σχολῆς,

ἔχουσιν εἰς αἰεὶ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐσχὺν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀμεταποίητον διατηρούμενα καὶ ἐνεργούμενα ἀπαράλλάκτως εἰς αἰῶνα τὴν ἅπαντα· καὶ πρῶτον ἢ ἐν τῇ κώμῃ καὶ πατρίδι αὐτοῦ Μονοδένδρι κειμένη πατρικὴ αὐτοῦ οἰκία, ἢ δι' ἰδίων αὐτοῦ δαπανημάτων ἀνεπισκευασθεῖσα ἤδη, καὶ εἰς Σχολὴν ἀποδειχθεῖσα, ὑπάρχει ἀναφαιρετως ἀφωσιωμένη, καὶ ἀναποσπάτως προσκεκληρωμένη εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν χώραν Μονοδένδρι διατελοῦσα εἰς τὸ διηνεκὲς Κοινὴ Σχολὴ ἐτοίμη πρὸς ὑποδοχὴν καὶ διδασκαλίαν τῶν ἔρωτι παιδείας προσφριτώντων αὐτοχθόνων τε καὶ περιόρων ὁμογενῶν τέκνων, μενόντων ἀνεκπαιήτων καὶ τῶν ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συνίστορος αὐτῆς συγκροτηθεῖσθαι Βιβλιοθήκῃ δωρηθέντων καὶ κατατεθέντων βιβλίων ἤδη τε καὶ εἰς τὸ μετέπειτα. β'. Τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Θεοφιλοῦς κτίτορος καὶ συνίστορος τῆς Σχολῆς ταύτης ἀφιερωθέντα αὐτῇ πέντε μαγυζία μετὰ τῆς συνημμένης αὐτοῖς οἰνοθήκης ὑπογείου, κείμενα ἐν Ἰαζίῳ, γινώσκονται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς κτήματα ἴδια τῆς αὐτῆς Σχολῆς ἀναφίρετα καὶ ἀναπόσπαστα, καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἔφοροι αὐτῆς, ἔχοντες ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν σφραγίδι πεφυλαγμένα ἐν ἀσφαλεῖ μέρει τὰ τῆς δεσποτείας αὐτῶν ἔγγραφα καὶ χροσέτια, φροντίζουσι κατ' ἔτος τῆς παραλαβῆς τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν κατατεθειμένων ἐν τῷ Βασιλικῷ Ταμείῳ ἐξαιρεθέντα καὶ προσκληρωθέντα τῇ Σχολῇ δύο χιλιάδες ρούβλια ἑτησίως, δίκαια αὐτοῖς λογιζόμενα μετὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδήμησιν τοῦ εἰρημένου ἀφιερωτοῦ, ἀποκχθισάσθωσαν αὐτῇ ἀνελλειπῶς, καὶ ἀποδιδόσθωσαν διὰ παντός τοῖς κατὰ καιροὺς ἔφοροις πρὸς βοήθειαν τῆς Σχολῆς, καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν τοῦ εἰρημένου κτίτορος λοιπῶν διαταγῶν. γ'. Ἐλεγέσθωσαν δὲ ἔφοροι τῆς ῥηθείσης Σχολῆς δύο τῶν προκριτωτέρων καὶ μᾶλλον εὐπόληπτων τῆς χώρας Μονοδένδρι κοινῇ γνώμῃ τῶν ἐγχωρίων, ὧν

Θάτερος κατάγεται αείποτε ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Κ. Μιχαήλ
 Μίσιγγλου κατὰ τὴν τοῦ κτίτορος βούλησιν, καὶ οὗτοι ἔχουσιν
 ἐπιστατεῖν ἐπιμελῶς ὑπὲρ τῆς καλῆς συζύσεως, εὐταξίας καὶ
 ἐπὶ τὰ κρείττω προόδου τῆς Σχολῆς, παραλαμβάνειν τε τὰ ἐ-
 κασαχόθεν εἰσοδήματα αὐτῆς, καὶ οἰκονομεῖν ἐν φόβῳ Θεοῦ,
 πληροῦντες τοὺς διδασκαλικοὺς μισθοὺς, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Σχο-
 λῆς δαπανήματα. Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει ἐκάστου χρόνου καθυ-
 ποβάλλουσι τὸν λιγαρισμὸν τῆς ἐτησίου δροσοληψίας τῆς Σχο-
 λῆς ὑπὸ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐπιθεώρησιν τοῦ κατὰ καιροῦς
 Μητροπολίτου Ἰωαννίνων, καὶ τῆς Κοιότητος τῆς χώρας.
 δ'. Ὁ κατὰ καιροῦς ἀνεζωσμένος τὴν Σχολαρχίαν ταύτης τῆς
 Σχολῆς ὑπάρχῃ ἐγκρατῆς τοῦ καθ' Ἑλληνικὸν λόγον, καὶ εἰδή-
 μων τῶν γραμματικῶν μαθημάτων, καλλιγραφία τε συγκεκρι-
 τημένος καὶ Ἀριθμητικῆ, καὶ πρὸ πάντων ἀπηρτισμένος εἰς
 τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν, καὶ εἰς αὐτὰ ταῦτα ἐκπαιδεύειν τοὺς
 μαθητευομένους, προάγων εἰς τε εὐμάθειαν καὶ χρηστὰ ἦθη, καὶ
 καταρτίζων εἰς τὰ ἱερὰ δόγματα τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγίας Ἀνατο-
 λικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τὴν ἀπαράτρεπτον φυλακὴν τῶν χριστι-
 ανικῶν καθηκόντων, σπρίζων αὐτοὺς διὰ τῆς ὑγιαινούσης διδα-
 σκαλίας αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦ θεοσεβοῦς τρόπου καὶ παραδείγμα-
 τος. ε'. Ἐκτὸς τῶν ἐγχωρίων ὅσοι ὡσεὶ δεκτοὶ καὶ παραλαμβάν-
 ωνται εἰς ἄμισθον μάθησιν, καὶ οἱ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων προσ-
 φριτῶντες τῇ Σχολῇ παῖδες, ἐξ αὐτῶν δὲ οἱ ἀπόρων τυχόντες
 γονέων ἢ ὀρφανοὶ περιθάλπονται, διατρεφόμενοι ἐκ τῶν εἰσο-
 δημάτων τῆς Σχολῆς, τῶν περιττευόντων μετὰ τὰς ἀποδόσεις
 τῶν διδασκαλικῶν μισθῶν, ὀφειλόντων τῶν ἐφόρων, κατὰ τὴν
 τοῦ κτίτορος διαταγὴν, ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν ῥηθίντων ἐρ-
 γαστηρίων, καὶ αὐτῶν τῶν δύο χιλιάδων ρουβλίων μετὰ τὴν
 ἐξαίρεσιν τῶν μισθῶν τοῦ διδασκάλου καὶ ὑποδιδασκάλου, δα-
 πανᾶν τὰ περιττεύοντα πρὸς διατροφήν καὶ περίθελψιν τοσοῦ-

των πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν μαθητῶν, ὅσοις ἂν ἐξαρκέσειε τὰ περιττευθέντα, ἐν ἀποδείξει μέντοι τῆς δυσυχίας καὶ ἀπορίας αὐτῶν καὶ προτιμῶνται μὲν ἐν τούτῳ οἱ ἐγχώριοι παῖδες, εἰς ἔλλειψιν δὲ αὐτῶν παραλαμβάνονται τοιοῦτοι καὶ ἐξ ἄλλων χωρίων τοῦ Ζαγορίου ἀπαρτιζόμενοι δὲ εἰς τὰ τῆς Σχολῆς μαθήματα, ἐκλέγωνται δύο ἐξ αὐτῶν οἱ εὐμαθέστεροι ἀγχινοῦστεροί τε καὶ χρηστοθέστεροι, καὶ ἐφοδιαζόμενοι δραγμαῖς πεντακοσίαις τὸν ἀριθμὸν ἕκαστος ἑτησίως, ἀποσέλλωνται εἰς ἀνωτέραν τινὰ Σχολήν, καὶ τελειοποιῶνται ἐκεῖ, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν ἐπὶ πενταετίαν μαθητεύοντες· λαμβάνεται δὲ παρ' αὐτῶν ἔγγραφος ὑπόσχεσις, ὥπως μετὰ τὴν τελείωσιν αὐτῶν εἰς τὰ μαθήματα καὶ εἰς τὰ ἴδια ἐπιστροφῆν, δεξάμενοι τὴν Ἱερωσύνην, ἱερατεύειν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα πρὸς φωτισμὸν καὶ ὠφέλειαν τῶν ὁμοπατρίων αὐτοῦ, ὑπόχρεοι ὄντες μνημονεύειν ἐν ταῖς θείαις μυσαγωγίαις καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν αὐτοῦς εὐεργετησάντων. Ὁ δὲ καὶ τελευταῖον, ἔσω-ἐλεύθερος καὶ εἴ τις τῶν φιλοκάλων ἐγχωρίων Χριστιανῶν βουλευθῆ συνδραμεῖν ἐπίσης καὶ συνενεγκεῖν ὅ, τι ἂν προαιρεθῆ εἰς τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον πρόοδον καὶ αὐξήσιν καὶ τελειοτέραν ἀποκατάσασιν τῆς Σχολῆς ταύτης.

Ταῦτα μὲν οὖν ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς· ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων, κακοβουλία νικώμενος, τολμήσῃ ποτὲ κρυφίως ἢ φανερώς διασεῖσαι τὴν ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν τῆς ῥηθείσης Σχολῆς, καὶ πράξαι ἀπ' ἐναντίας τῶν τοῦ κτίτορος αὐτῆς καὶ συνίστορος διαταγῶν, εἴτε ἐπὶ ζώσης, εἴτε μετὰ θάνατον, καὶ βουλευθῆ ἀνατρέψαι μέχρι κεραίας τὰ ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐκπεφρασμένα, ὁ τοιοῦτος, ὡς πολέμιος τῶν θεαρέστων ἔργων, καὶ κακόβουλος, καὶ βάρβαρος, ἀφωρισμένος ὑπάρχη παρὰ τῆς ἀγίας, καὶ ὁμοουσίου, καὶ ζωοποιοῦ, καὶ ἀδαιρέτου μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ,

καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον
καὶ τυμπανιαῖος, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἁ-
ραῖς ὑπεύθυνος, καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς Γεέννης, καὶ τῷ αἰω-
νίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀ-
σφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικὸν καὶ Συ-
νοδικὸν συγγιλιῶδες ἐν μεμβράναις γράμμα, κατασρωθὲν καὶ
τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλη-
σίας, καὶ ἐδόθη πρὸς τοὺς τιμιωτάτους ἐπιτρόπους τῆς ἐν τῇ
κατὰ τὸ Ζαγόρι τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων Μονοδένδρι ἀρτισυ-
τάτου Σχολῆς.

αἰσὶν μῆνα Ἰαννουάριον.

Γρηγόριος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ Οἰκουμεικὸς Πατριάρχης.

Ὁ Πόσνης Ἀμβρόσιος.

Ὁ Δριῦνουπόλεως Νεόφυτος.

Ὁ Ἐφέσου Χρῦσανθος.

Ὁ Ἡρακλείας Διονύσιος.

Ὁ Χαλκίδος Ἱερόθεος.

Ὁ Θεσσαλονίκης Μελέτιος.

Ὁ Ἀμασείας Καλλίνικος.

Ὁ Λαρίσσης Ἀνθιμος.

Ὁ Ἰωαννίνων Ἰωακείμ.

Ὁ Κεσεντιλίου Ἀρτέμιος.